

TARIM KREDİLERİ

3 Temmuz 1967

Diğer krediler alanında olduğu gibi tarım kredileri alanında da dağılımda büyük bir eşitsizlik vardır. 1-500 lira kredi alan küçük çiftçilere ortalama 300 lira kredi düşmektedir ve bunlar toplam borçluların yüzde 54 küsurunu oluşturmaktadır. Yüz bin liradan fazla kredi alan kişiler ise bir milyon küsur borçlu arasında ancak 37 kişi idi 1965'te. Her birine ortalama 600 bin küsur lira kredi verilmiştir. Daha önemlisi borçlu sayısı 1963'ten itibaren azaldığına göre bu demektir ki, birtakım çiftçiler artık hiç kredi almıyor veya alamıyor durumundadır. Uygulanan kredi sınırlarına baktığımız zaman işletmelerin veya mülkiyetin büyüklüğü küçüklüğü dikkate alınmadan bütün işletme veya mülkiyet kategorileri için aynı birim ve kişi kredi sınırlarının uygulandığını görüyoruz. Oysa bilinir ki, on binlerce, 50 bin, yüz bin hatta yüz bin dönümün üstünde işletmeler vardır Türkiye'de. Bunların gelirleri çok yüksek olduğu için bunlar kendi yatırım ve işletme masraflarını kendi kaynaklarından büyük ölçüde finanse edebilirler.

Oysa gelirleri çok büyük olan bu işletme veya mülkiyet sahiplerine aynı zamanda çok yüksek kredi verildiği için bunlar bir tasarruf eğilimi gösterememektedirler ve hepimizin bildiği gibi kredi gerek tarımda ve gerek diğer sektörlerde, yüksek gelir kategorilerinde, bizde aynı zamanda savurganlık olarak niteleyeceğimiz bir tüketim eğilimi göstermektedir. Onun için bu adaletsizliği kısmen olsun önleyebilmek amacıyla diyoruz ki, 50 dönüme kadar toprak işleyenlere veya toprak sahibi olanlara verilecek olan kredilerde uygulanacak kişi ve birim kredi sınırları yüzde 50 daha yüksek olsun. Böylece küçük çiftçiye daha fazla kredi gidebilsin. Diğer taraftan ekonomik yönden güçlü olan, kendi kaynakları olan yüksek kategorideki işletmelere veya toprak mülkiyeti sahiplerine verilecek krediye uygun bir tavan belirlensin.

Böylece hem kredi hacmi daha ziyade, küçük ve orta çiftçilere doğru kaydırılmış olur, hem de yüksek gelir kategorisindeki tarımsal işletme veya mülkiyet sahipleri kendi kaynaklarından finanse etmek zorunda kalırlar kendi ihtiyaçlarını. Bu bakımdan aşırı tüketim, savurganlık niteliğindeki tüketimlerini kısıtlamak zorunda kalırlar, ulusal tasarrufa daha büyük katkıda bulunmuş olurlar. Bu da tıpkı Halk Bankası konusunda olduğu gibi bir yıldan öteki yıla uygulanacak program konusu değildir. Bu bir ilke konusudur, bir sosyal adalet anlayışının ve ilkesinin tarım kredilerine uygulanması konusudur. Hatta öyle tahmin ediyorum ki, bu kabul edilecek olursa belki yasal düzenlemeyi dahi gerektirecektir. Bu bakımdan burada okunmuş olan ifade Beş Yıllık Plana konulmalıdır.

Önerge reddedildi.

TİP Parlamentoda, Cilt 3, Sayfa 406-407